

[*Hüttischalck-Hansen.*]

Det første år efter lovens vedtagelse androg driftsudgifterne 1 mill. kr., året efter steg de til 2 mill. kr., derefter til 6 mill. kr., så til 10 mill. kr. og i finansåret 1959-60 beløb de samlede driftsudgifter sig til 22 mill. kr. For finansåret 1961-62 er udgifterne anslået til at ville andrage 37 945 600 kr., medens der for samme finansår regnes med 5½ mill. kr. til anlægsudgifter til Risø, altså for det kommende finansår en samlet udgift på ca. 43½ mill. kr. I tiden indtil den 1. april 1960 er der ifølge det økonomiske sekretariats oplysninger til anlægsudgifter ved atomforsøgsstationen på Risø anvendt 117 mill. kr. Disse vældige beløb kan nok give anledning til overvejelse, og det er naturligt, at man rejser det spørgsmål, om Danmark nu også har råd til at foretage en forskning af så vidtrækkende økonomisk art som den, vi på Risø er engageret i.

Jeg vil gerne bede den højtærede statsminister oplyse, om der ikke andre steder i den vestlige verden finder tilsvarende forsøg sted som de, der foretages på Risø. Udnytter man fuldt ud enhver mulighed for internationalt samarbejde på dette specielle område? I al anden forskning arbejder man jo på tværs af landegrænser; intet ville derfor være mere naturligt, end at man også samarbejdede på dette område, så meget mere som disse forsøg åbenbart er langt mere kostbare end al anden forsøgsvirksomhed. Jeg er enig med direktør dr. techn. A. N. Neergaard, når han i tidsskriftet Ingeniør og Bygningsvæsen for den 10. marts i år udtaler — jeg beder om tiladelse til et citat —:

„Vi kan næppe i det lange løb anvende så stor en del af det, vi i alt har råd til at anvende, på et enkelt felt“.

Al anden forskning her i landet er henvist til en langt mere beskedne, ja, man kan næsten sige kummerlig, tilværelse sammenlignet med den, der udfoldes inden for atomforskningen. Forholdet er jo det, at mere end en tredjedel af det provenu, der anvendes til videnskabelig forskning her i Danmark, tildeles dette ene formål. Mener ministeren ikke, det ville være rigtigt, om man foretog en mere rimelig fordeling af statens tilskud til disse formål?

I Den økonomiske Årsoversigt, der blev

omdelt i tinget for et par dage siden, hedder det på side 67, at bevillingerne til forsøgsstationen på Risø er fortsat stigende. Man kan næsten mellem linjerne læse ordet „stærkt“ stigende. Denne kendsgerning i forbindelse med det tidligere fremhævede får mig til at stille det anmeldte spørgsmål til den højtærede statsminister: hvilket initiativ vil statsministeren tage for at begrænse de stadigt stigende udgifter til atomforskning?

Statsministeren (*Kampmann*): Da vi her i landet for alvor begyndte at overveje mulighederne for en dansk indsats på baggrund af den nye viden om atomkernernes opbygning, stod der et teknisk-videnskabeligt og enigt politisk initiativ bag. Der var jo ikke blot tale om forskning med energifremstillingen, men om forskning på en lang række tekniske og videnskabelige områder. Loven om nedsættelsen af en atomenergikommission gennemførtes, som spørgeren også nævnte, da også enstemmigt i tinget.

De bekymringer, vi dengang var optaget af, var snarere ængstelsen for, at landets erhvervsliv, teknik og videnskab blev holdt ude fra denne udvikling. Der blev fra flere sider sagt, at vi måske allerede var kommet for sent i gang.

Siden arbejdet påbegyndtes i begyndelsen af 1956, er det ved en energisk indsats lykkedes at få forsøgsanlægget etableret. Det er ikke så mærkeligt, at driftsudgifterne er stigende; det er jo først nu, hele driften rigtigt er kommet i gang. Der er påbegyndt vel motiverede forsøgsprogrammer. Forbindelser er sluttet mellem Risø og vigtige sider af dansk erhvervsliv og andre danske videnskabelige institutioner og organisationer, ligesom — hvad det ærede medlem øjensynlig ikke er klar over — et nært og værdifuldt samarbejde er under fuld udvikling dels inden for den europæiske samarbejdsorganisation ENEA, dels direkte tosidet med England, Sverige og Frankrig.

Udgifterne til forskning og udvikling af kerneenergiens fredelige anvendelse er ikke ubetydelige, men i underkanten — i visse tilfælde langt under, hvad der forholds-mæssigt anvendes i andre lande, med hvilke vi naturligt kan sammenlignes. Foretager vi en tilsvarende sammenligning med forskningsudgifter i deres helhed — altså ikke